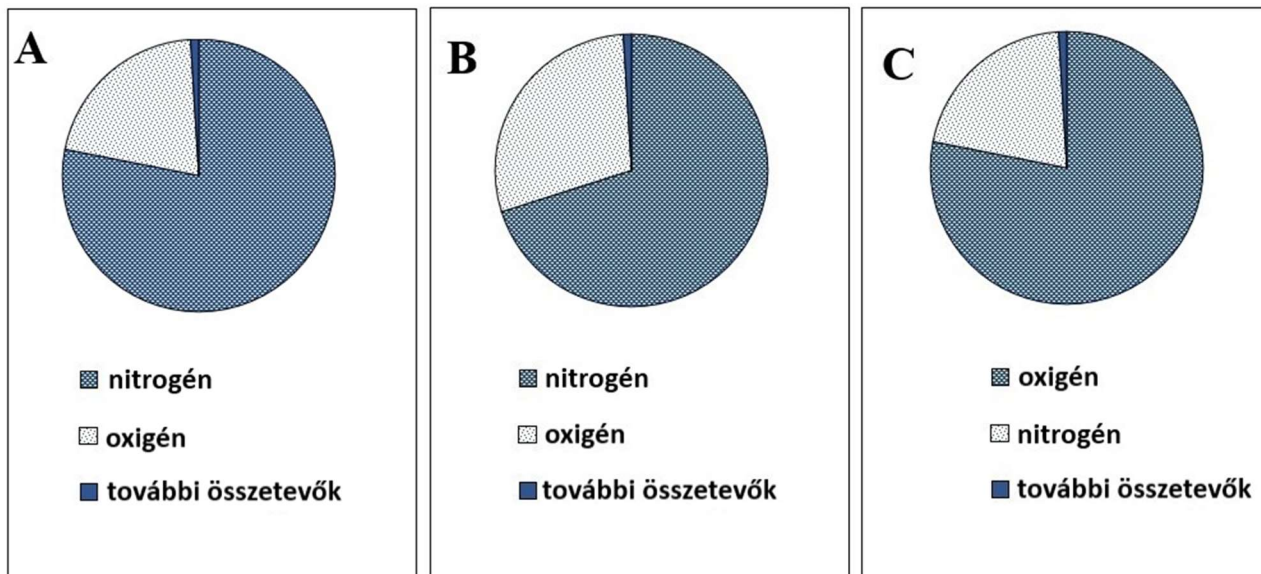

Školské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
54. ročník, školský rok 2025/2026
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)

MONOTEMATIKUS ÉS ELMÉLETI RÉSZ

1p./Σ1p.

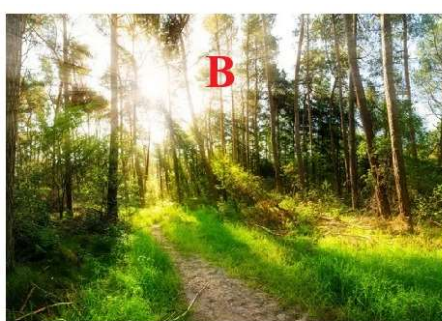
Az alábbi képek közül melyiken van helyesen ábrázolva a levegő összetétele a Föld légkörében? **A** B C

1p./Σ2p.

A következő fényképek közül melyiken látható az a jelenség, amelyet **INVERZIÓ**nak nevezünk?

A B C **D** E F

<https://www.topky.sk/cl/10/2146861/Meteorologovia-vydali-vystrahy--Burky-sa-dnes-mozu-vyskytnut-na-celom-uzemi>
<https://www.ephoto.sk/fotogaleria/fotografie/91802/hmla-v-lese/>
<https://www.zilina.sk/fotogaleria/detail/3305/34117>
<https://myloview.cz/fototapeta-rano-v-lese-c-4938A98>
https://sk.m.wikipedia.org/wiki/S%C3%BAbor:Acid_rain_woods1.JPG
<https://fotkyzadarmo.sk/zimna-srien/>

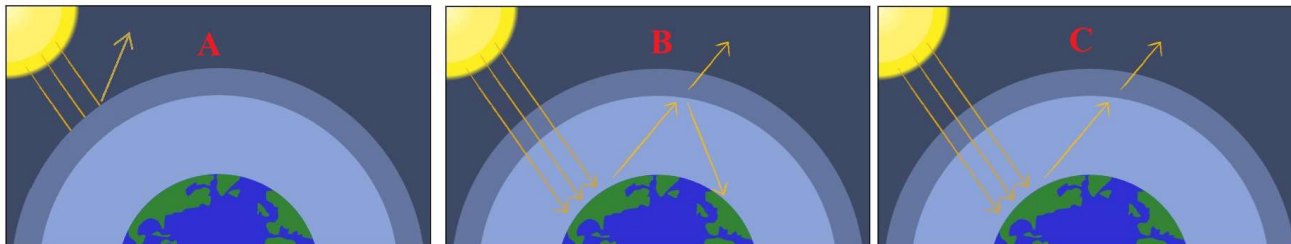
2p./Σ4p.

Melyik kép ábrázolja az ún. **üvegházhatást**?

A

B

C

Miben nyilvánul meg az üvegházhatás?

a haszonnövények rövid vegetációs időszakában

a növekvő zivatartermékenységben

a Föld légkörének felmelegedésében

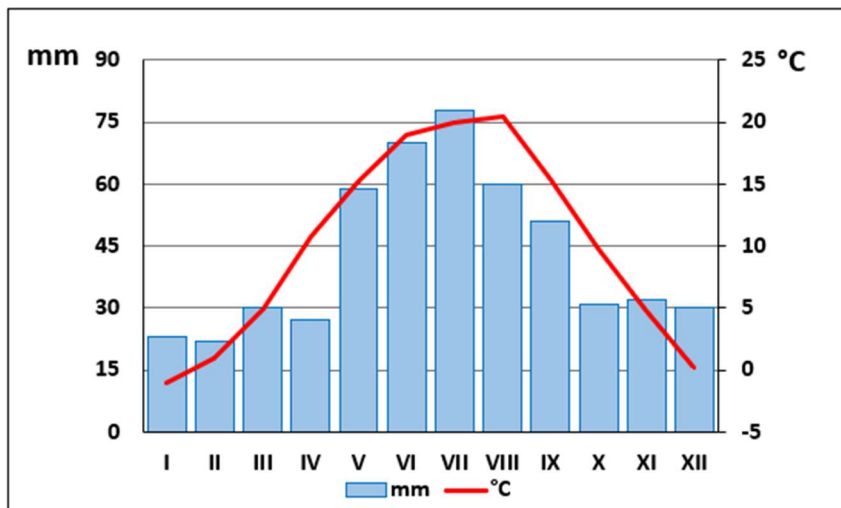
az éjszakai égbolton látható színes fényjelenségekben

bőrrák kialakulásában állatoknál és embereknél

<http://webovestranky.blogger.cz/Priroda/Sklenikovy-efekt>

6p./Σ10p.

A képen egy klímadiagram látható, amely az X hely átlagos levegőhőmérsékletét és csapadékmennyiségét ábrázolja az év egyes hónapjaiban. Nézd meg figyelmesen, majd válaszolj a kérdésekre!

a) Mekkora volt az átlagos levegőhőmérséklet februárban az X helyen? -3 °C **1 °C** 3 °C 16 °C 20 °C

b) Melyik évszakban esett a legkevesebb csapadék az X helyen?

tavasszal (március–május)

nyáron (június–augusztus)

ősszel (szeptember–november)

télen (december–február)

c) Mekkora volt az éves csapadékmennyiség az X helyen? 120 mm 360 mm **500 mm** 800 mm

d) Az alábbiak közül mi volt érvényes az év első két hónapjában az X helyen?

Az átlaghőmérséklet és a csapadékmennyiség is nőtt.

Az átlaghőmérséklet és a csapadékmennyiség is csökkent.

Az átlaghőmérséklet nőtt, a csapadékmennyiség csökkent.

e) Melyik két egymást követő hónapra igaz az állítás: „Az átlagos levegőhőmérséklet csökkent, a csapadékmennyiség nőtt.” március és április **október és november** egyik hónapra sem

f) Az X hely lehetne **Brno**/Buenos Aires/Oslo/Nairobi].

<https://en.wikipedia.org/wiki/Brno>

12p./Σ22p.

Melyik alföld területén érezhetik magukat az alábbi események résztvevői?

- a) Országos zarándoklat a Hétfájdalmú Szűz Mária-bazilikába, Šaštínba - [Erdőhádi / Kelet-szlovákiai / Dunamenti]
- b) Darvak érkezésének megfigyelése a Senianské-halastavaknál - [Kelet-szlovákiai / Erdőhádi / Dunamenti]
- c) Látogatás az atomerőműben - [Dunamenti / Erdőhádi / Kelet-szlovákiai]
- d) Nyári mozi a Zemplínska šírava amfiteátrumában - [Kelet-szlovákiai / Erdőhádi / Dunamenti]
- e) Gyógyfürdői pihenés Smrdákyban - [Erdőhádi / Kelet-szlovákiai / Dunamenti]
- f) Káposztafesztivál Stupavában - [Erdőhádi / Kelet-szlovákiai / Dunamenti]
- g) Vadvízi evezős maraton Čunovón - [Dunamenti / Erdőhádi / Kelet-szlovákiai]
- h) A „Süt az egész Szlovákia” című műsor forgatása Bernolákovóban - [Dunamenti / Erdőhádi / Kelet-szlovákiai]
- i) Sörút Hurbanovóban (Ógyallán) - [Dunamenti / Erdőhádi / Kelet-szlovákiai]
- j) Pihenés az aquaparkban a Napfényes tavaknál - [Dunamenti / Erdőhádi / Kelet-szlovákiai]
- k) A Habán udvar múzeumi kiállításának meglátogatása Velké Leváre községben - [Erdőhádi / Kelet-szlovákiai / Dunamenti]
- l) Felső-zempléni folklórfesztivál - [Kelet-szlovákiai / Erdőhádi / Dunamenti]

19p./Σ41p.

A 8.A osztály tanulói kiállítást készítettek „Szlovákia UNESCO-emlékei” címmel. Felosztották egymás között a feladatokat - minden diák egy műemlékért volt felelős.

- a) Matyi egy szakrális épület fényképét vágta ki egy magazinból. A képen látható lyuk a kivágás után maradt vissza. Melyik műemlékkel foglalkozott Matyi?

[A Szentlélek-templom / A Szent Márton-székesegyház / A Szent Ferenc-templom], amely [Žehrában / Hervartovban / Spišská Kapitulában] található.

- b) Andrea a legújabb UNESCO-helyszín fényképét hozta el, amely 2021-ben került fel a listára. Mit ábrázol a kép?

[Gerulata - római katonai tábor / Molpír - szláv földvár / karthauzi kolostor alapjai] [Rusovcén / Smolenice közelében / Letanovcén]

- c) Petra három fényképet hozott, de csak az egyik ábrázolt UNESCO-emléket. Melyik? A B C

Melyik településen készült a fénykép? Čičmanyban Bardejovské kúpele-ben Vlkolínecen

- d) Sztanka a Szepesi vár fényképeit készítette volna el, de megbetegedett. Három képet küldött e-mailben, de a tanító néni egyet kizárt, mert nem a Szepesi vár volt rajta. Melyik volt a hibás kép? D E F

- e) Három tanulónak egy-egy UNESCO-listás városról kellett fényképet hoznia. Ilona Bártfát (Bardejov), Jana Lőcsét (Levoča) és Tamás Selmezbányát (Banská Štiavnica) választotta. Párosítsd a képeket a tanulókhoz:

Ilona – 2

Jana – 3

Tamás – 1

- f) Egy másik csoport barlangokat kapott feladatuk: Beáta – Ochtinská aragonitová jaskyňa, Martin - Dobšinská ľadová jaskyňa és Gyuri - Domica. Alkoss helyes párokat.

Beáta – 6

Martin – 4

Gyuri – 5

- g) A tanító néni is bekapcsolódott a projektbe, és kvízt készített a fatemplomokról, amelyek közül néhány szintén szerepel az UNESCO-listán. Válaszd ki a helyes kifejezéseket!

Szlovákia területén több mint 60 fatemplom található, amelyek közül [8 / 10 / 15] szerepel 2008 óta az UNESCO világörökségi listáján, „Fatemplomok a [Kárpáti / Tatrai / Duna menti] ív szlovákiai részén” néven. Közülük kettő városban található: [Tvrdosín / Dolný Kubín / Nitra] és [Kežmarok / Levoča / Bardejov], a többi vidéki településeken. A legkeletibb fatemplom [Ruská / Sninská / Šarišská] Bystrá községben található.

- h) Végül a tanulók kiválasztották azt a fatemplomot, amely a legjobban tetszett nekik (a jobb oldali képen). Melyik volt az?

Leštiny temploma

Bodružal temploma

Hronsek temploma

<https://dennikn.sk/blog/524679/gerulata-ako-sucast-rimskej-rise-1-cast-objavenie-stavebne-etapy-dislokovane-jednotky/>

https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/inspiracie/priloha_2_-_pl_2_pamiatky_unesco_na_slovensku.pdf

<https://slovander.sk/pysno/slovensky-unikat-malebna-rozpravkova-obec-cicmany/>

<https://blog.relaxos.sk/skanzen-ludovej-architektury/>

https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/inspiracie/priloha_2_-_pl_2_pamiatky_unesco_na_slovensku.pdf

<https://travelking.sk/blog/objavte-to-naj-zo-slovenska-8-najuzasnejsich-pamiatok-unesco-ake-inde-vo-svete-nenajdete>

<https://www.banskastiavnica.sk/mesto/svetove-dedictvo/>

<https://www.zlavomat.sk/magazin/1074-unesco-pamiatky-cast-1-nase-jaskyne-su-unikat-aragonitovu-najdete-uz-len-v-mexiku-ci-argentine>

<https://cestovnakancelariadaka.sk/blog/detail/preco-navstivit-unikatnu-ochtinsku-aragonitovu-jaskynu>

<https://www.unesconadosah.sk/lokalita-jaskyna-domica>

5p./Σ46p.

Válaszd ki a megfelelő szót a következő mondatban!

- a) Az UNESCO természeti világörökségi listáján Kárpáti [bükkös / tölgyes / fenyves / lucfenyves] erdők néven 4 szlovákiai helyszín szerepel.
- b) Ezek közül három a Poloniny Nemzeti Parkban található. Ismered a nevüket? Rakd helyes sorrendbe a betűket:

R – OŽ – O – K

S – T – UŽ – I – C – A

HA – V – E – Š – OV – Á

- c) Melyik hegységben található a negyedik helyszín?

Zempléni-hegység Vihorlát Poľana Pieniny

8p./Σ54p.

Készíts helyes jelmagyarázatot az alábbi térképhez!

Dunamenti [hegyvidék / síkság]

Kelet-szlovákiai [síkság / hegyvidék]

1 - kőolaj a lignit

2 - legnagyobb fürdő

3 - cukorgyár

4 - abszolút hőmérsékleti maximum 40,3 °C

5 - hőerőmű

6 - legalacsonyabban fekvő pont

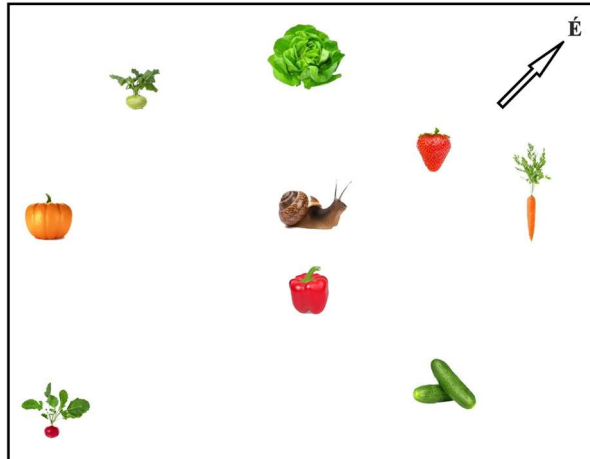
6p./Σ60p.

Igazak-e az alábbi állítások Szlovákia alföldjeiről? Jelöld helyesen az IGEN-t vagy a NEM-et!

a) A Kelet-szlovákiai-alföld legnagyobb városa Kassa (Košice).	IGEN	NEM
b) A Dunamenti-alföld tipikus termesztett növénye a burgonya és a zab.	IGEN	NEM
c) Az Erdőhát-alföldet túlnyomórészt homokos talaj borítja.	IGEN	NEM
d) A Dunamenti-alföld Szlovákia legtermékenyebb területe.	IGEN	NEM
e) A Bori-síkság az Erdőhát-alföld déli része.	IGEN	NEM
f) A Kelet-szlovákiai-alföld folyóhálózata legyező alakú.	IGEN	NEM

GYAKORLATI RÉSZ

8p./Σ68p.

Matyi, a csiga egy zöldségeskert közepén lakott (a képen). Minden nap többféle termesztett növény közül választhatta ki, hogy éppen mit szeretne ebédelni. Melyik égtáj felé indult Matyi, ha ebédre ... akart enni?

a) salátát? [ÉNy / ÉK / D / DK / DNy / K / Ny]

b) uborkát? [K / Ny / É / D / DK / DNy / ÉNy / ÉK]

c) sárgarépat? [ÉK / ÉNy / DK / DNy / É / D / K / Ny]

d) tököt? [DNy / DK / ÉNy / ÉK / Ny / É / D / K]

e) Szombaton dél felé indult. Mit ebédelt azon a napon? retket karalábét paprikát salátát tököt

f) Vasárnap Matyi epres kedvében volt, ezért [É / D / K / Ny / ÉK / DK / DK / ÉNy] irányba indult. Miután megkóstolta az epret, rájött, hogy még nem érett. Hogy ne maradjon éhes, az epertől nyugat felé indult tovább. Mit ebédelt végül ezen a napon?

karalábét paprikát retket salátát tököt

g) Melyik irányban tért vissza vasárnap a kiadós ebéd után a lakóhelyére?

dél délkelet északkelet délnyugat kelet

<https://sita.sk/video-bleskova-rychlost-tohto-slimaka-vas-ohromi/>

<https://www.landigo.cz/nemecky-slovník?q=%C5%99edkvi%C4%8Dka>

<https://www.dobryjezko.sk/produkty/jahody/>

<https://www.distribucia-kobra.sk/?product=salat-hlavkovy>

<https://www.distribucia-kobra.sk/?product=uhorka-volna>

<https://www.kaloricketabulky.sk/potraviny/tekvice-obycajna>

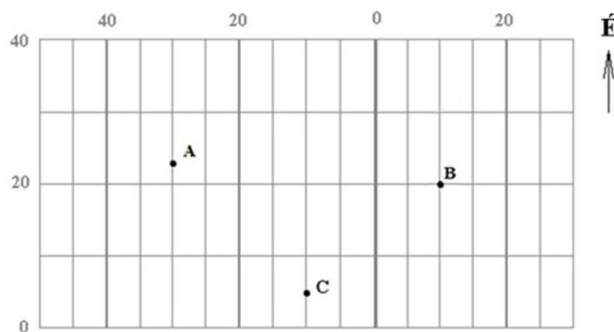
<https://www.dovezieme.sk/eshop/kalerab-kusovy/p-3806020.xhtml>

<https://www.zdraveovocie.sk/paprika-cervena-nl-tr-i/>

<https://www.leros.cz/sk/mrkev-obecna>

8p./Σ76p.

A képen a földfelszín borító földrajzi háló egy részlete látható. A számok a szélességi és hosszúsági körök sorrendjét jelölik.

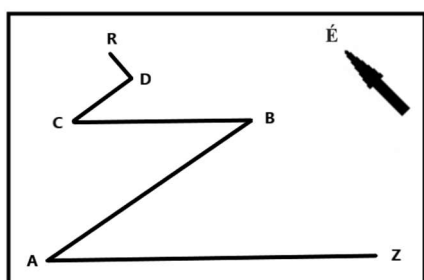

Az alábbiakban válaszd ki a helyes választ!

- a) A részletbe **nem tudjuk** bejelölni [a Baktérítőt / a Ráktérítőt / egyik térítőt sem].
- b) A Ráktérítőhöz legközelebb [az A pont / a B pont / a C pont] található.
- c) Ha a B pontból 270°-os azimut alatt haladnál, átlépnéd a kezdő délkört? **IGEN** NEM
- d) Ha az A pontból közvetlenül dél felé indulnál, eljutnál a Déli-sarkhoz? **IGEN** NEM
- e) Bejelölhetnénk a részletbe Grönland egy részét? IGEN **NEM**
- f) A 10. hosszúsági körön [a B és a C pont / az A pont / az A és a B pont / az A és a C pont] helyezkedik el.
- g) Melyik pontban kellene állnod ahhoz, hogy átélhesd a sarki éjszakát?
az A pontban **ilyen pont nincs az ábrán** az A vagy a B pontban
- h) Az a pont, amelyen áthalad az északi félteke **10. szélességi köre** és a **kezdő délkör**, a C ponthoz képest **északkeletre** / délkeletre / északnyugatra / északra] található.

7p./Σ83p.

Egy kassai (Košice) alapiskola kilencedikesei decemberben földrajzi kiránduláson vettek részt. A Z pontból egy közeli, kúp alakú hegyre mentek fel. A csúcson egy kilátó állt (R pont). A kilátóból az egész ösvényt beláthatták, amelyen feljutottak. A tanító néni több feladatot adott nekik. Melyek a helyes megoldások?

- a) Rendeld hozzá az ösvény egyes szakaszaihoz azt az irányt, amerre haladtunk:

a Z pontból az A pontba:	ÉNy	ÉK	DK	DNy
az A pontból a B pontba:	Ny	K	D	É
a D pontból az R pontba:	K	Ny	D	É

- b) Az ösvény melyik szakaszán haladtunk azonos szintvonalon?

a Z–A és a B–C szakaszon

az A–B és a C–D szakaszon

a D–R szakaszon

csak a Z–A szakaszon

- c) Melyik állítás igaz?

Az A–B szakaszon kevesebb szintvonalat léptünk át, mint a C–D szakaszon.

Az A–B szakaszon több szintvonalat léptünk át, mint a C–D szakaszon.

Az A–B és a C–D szakaszon ugyanannyi szintvonalat léptünk át

- d) Lefelé menet melyik szakaszon haladunk délnyugati irányba?

a D pontból a C pontba

az R pontból a D pontba

egyik szakaszon sem

- e) Lefelé menet melyik szakaszon haladunk 180°-os azimut alatt?

egyik szakaszon sem

az R pontból a D pontba

a B pontból az A pontba

5p./Σ88p.

Az alábbi vázlaton (felülnézetben) egy templom és egy harangtorony alaprajza látható.

Milyen méretűek az épületek?

- a) Templom:

30 m x 25 m

35 m x 30 m

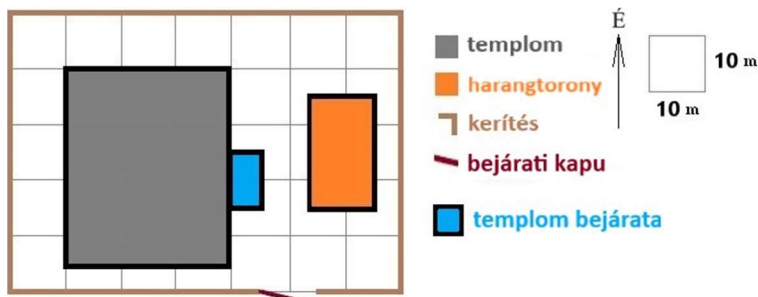
30 m x 40

- b) Harangtorony:

10 m x 30 m

10 m x 25 m

12 m x 20 m

- c) A templom melyik falán található a bejárat? nyugati **keleti** déli északi
- d) Mi a legrövidebb távolság a templom bejárata és a harangtorony fala között? 5 m **8 m** 12 m
- e) Milyen széles a terület bejáratú kapuja? 5 m 8 m **10 m** 15 m

3p./Σ91p.

A FELADAT MEGOLDÁSÁHOZ HASZNÁLD SZLOVÁKIA ATLASZÁT!

Alkoss párokat azokból a fogalmakból, amelyek „térben” összetartoznak!

Sinec – Rimavské Brezovo

Čabrad' – Drienovo

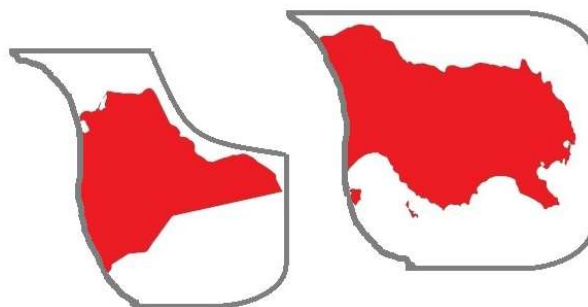
Rokoš – Nitrianske Rudno

9p./Σ100p.

A FELADAT MEGOLDÁSÁHOZ HASZNÁLD A VILÁGATLASZT!

Misi nagybátyja tavaly üzleti úton járt egy afrikai országban. Hozott onnan egy kis ajándékot – egy hűtőmágnest, amelyen az adott ország körvonala volt látható. A mágnes leesett és három darabra tört. Kettőt közülük a képen látsz.

A világatlasz segítségével keresd meg a mágnesen ábrázolt országot, majd oldd meg a feladatokat!

- a) Ez az ország az **[északi és a keleti]** / északi és a nyugati / északi és a déli] féltekén fekszik.
- b) Az ország fővárosa a térítőn fekszik? IGEN **NEM**
- c) Az alábbi városok közül melyiknek azonos a földrajzi hosszúsága a fővárossal?
Algeciras Agadir **Ulm**
- d) Misi nagybátyja elmondta, hogy ebben az országban **[többen vallják az iszlámot, mint a kereszténységet]** / kevesebben vallják az iszlámot, mint a kereszténységet / nagyjából ugyanannyian vallják az iszlámot és a kereszténységet].

A következő betűkből alkossd meg ...

- e) az országhoz tartozó sziget nevét: D – Ž – E – R – B – A
- f) az ország legmagasabban fekvő pontjának nevét: CH – A – M – B – I
- g) az ország legészakibb pontjának nevét: B – I – E – L – Y M – YS
- h) az ország második legnagyobb városának nevét: S – F – A – X
- i) Misi elvesztette a mágnes harmadik darabját. Az alábbiak közül melyik volt ez a darab?

Megjegyzés: a helyes megoldás – a második kép jobbról

<https://vemaps.com/tunisia/tn-03> (upravené)

<https://www.statnevlajky.sk/kontinent/afrika>

Autorka: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzentka: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Preklad: RNDR. Ferenc Zirig

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: aSc Applied Software Consultants, s.r.o. (EduPage), Bratislava 2026